

LJUBLJANSKI ČASNIK.

№ 63.

V torik 5. Listopada

1850.

„Ljubljanski časnik“ izhaja vsak teden dvakrat, in sicer vtorik in petik. Predplačuje se za celo leto pri založniku *Jožefu Blažniku* 6 gold., za pol leta 3 gold., za četert leta 1 gold. 30 kraje. Za polletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odrajta še 15 kraje. Celoletno plačilo za pošiljanje po cesarski pošti zneso 7 gold., za pol leta 3 gold. 30 kraje., za četert leta 1 gold. 45 kraje. — Vsaka cesarska pošta prejme naročilo in denar, in ako se na pismo napiše, da so naročivni denarji (Pränumerationsgelder) v njem, ni treba nič poštne plačati.

Vradne naznanila.

Razglas.

V naslednjem se da po razpisu visociga ministerstva denarstva od 16. pr. m., št. 14491, n. v. patent od 10. t. m. — s katerim se določbe za naravno obdačenjem v prihodnjim gospodarskim letu 1851 store sploh na znanje.

C. k. davkno vodstvo za krajnskokronovino. V Ljubljani 24. Kozoperska 1850.

Mi Franc Jožef Prvi, po Božji milosti

cesar Avstrijski; kralj Ogerski in Česki, kralj Lombardski in Beneški, Dalmatinski, Hrvaški, Slavonski, Gališki, Vladimirski in Ilirski, kralj Jeruzalemski itd., nadvojvoda Avstrijski, velki vojvoda Toskanski in Krakovski; vojvoda Lotarinski, Solnograški, Štajerski, Koroški, Krajnski in Bukovinski; velki knez Erdeljski; mejni grof Moravski; vojvoda Gornje- in Dolnje-Sileške, Modenski, Parmezanski, Piacenski in Kvastalski, Osvetinski in Zatorski, Tešinski in Friulski, Dobrovaški in Zaderski; pokneženi grof Habsburški, Tirolski, Kiburški, Goriški in Gradiškanski; knez Tridentinski in Briksanski; mejni grof Gornje- in Dolnje-Lužiški in Istrijski; grof Hohenembski, Feldkirchski, Bregenski, Sonnenberški itd.; gospod mesta Tržaškiga, Kotara in Slovenske meje; velki vojvoda vojvodine Srbske itd. itd.

Po dogodkih poslednjih let in z organskimi premenami, ki so se v vsih delih uprave (oskrbštva) storiti morale, povišane državne potrebine ne dopuste, neposrednje davke in nadvake k taistim, kolikor so namenjeni v zalogo državnih troškov, za upravno leto 1851 kaj ponižati. Marveč si je treba v tem upravnem letu prizadevati, da se naredbe za pravično in enakomerno razdeljenje državnih bremen v vsih delih cesarstva dopolnijo in tam, kjer jih došlej ni, izpeljejo.

S pogledom na to in ker smo prepričani, da so Naši zvesti narodi pripravljani Nas v dosego namena, kterega smo si postavili, krepko podpirati, najdemo za dobro, na podlagi §§. 120 in 121 državne ustave in po zaslišanju Našega ministerskega zbora zavkazati, kar sledi:

1. V upravnem letu 1851 se imajo zemljišni (gruntni) davek, davek od poslopij, pridobnina in dohodnina (davki od pridobkov in dohodkov) z nadavki k tem dačam v tej izmeri in po teh odločbah odrajtati, ki so bile za upravno leto 1850 predpisane, kolikor Naš nazoči patent kaj družega ne zapove ali si pridrži.

2. Kronovinam, v kterih se ima zemljišni davek po iznajdkih stanovitnega katastra s 16 goldinarji od sto goldinarjev čistega prineska kakor redni davek nalagati, se za leto 1851 prištejete tudi kronovini Solnograška in Moravska, kjer je sedaj tudi nje katastar do konca dognan.

3. Ker je skušnja v letu 1850 potrebo skazala, na Ogerskem, v Erdelju, na Hrvaškem,

Slavonskem, v Srbski vojvodini in Temeškem Banatu začasne naredbe, ki so bile za izmero in pobero neposrednih davkov v teh deželah, dokler se začasna postava zemljiškega davka ne izpelje, za sedaj vpeljane, v nekterih rečeh popraviti, da se enakomerno in pravično nalaganje davkov doseže, si pridržimo, v tej zadevi Svoj sklep posebej razglasiti.

4. Tudi kar se tiče neposrednih davkov v lombardo-beneškem kraljestvu za leto 1851, bodemo ondešnim okolnostim primerne zavkaze posebej izdali.

Našemu ministru denarstva je naročeno, te zavkaze izpeljati.

Dano v Našem mestu Bregencu dne desetega mesca oktobra v letu tisuč osem sto in petdesetem, Našega cesarjevanja v drugem.

Franc Jožef (L. S.)

Schwarzenberg. Krauss. Bach. Bruck. Thinnfeld. Schmerling. Thun. Csorich. Kulmer.

30. oktobra bo v c. k. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju CXLIII. del občniga deržavniga zakonika in vladniga lista, in sicer v edino-nemškem kakor tudi v vsih drugih devetih dvojnih izdanjih izdan in razposlan.

Zapopade pod

Št. 425. Razpis ministra uka in bogočastja od 4. oktobra 1850, s kterim se vstanove pogoji, pod kterimi smejo privatni učeni naznanjene predmete učiti.

Št. 426. Razpis ministra uka in bogočastja od 17. oktobra 1850, s kterim se po najvišjem sklepu od 8. oktobra 1850 sklene, da naj c. k. akademija umetnosti na Dunaju neha kakor umetniška vradnja in umetniška družba in de naj se kakor viši umetniška šola na novo vredi, in de zanaprej ne bo več potreba te naprave za sovet praševati v umetniških rečeh in pri javnih spominkih.

Št. 427. Razpis ministra uka in bogočastja od 18. oktobra 1850, s kterim se do zdaj navadno pošiljanje letnih risanj za poskušnjo učencov IV. razreda (spodnje realne šole) dvigne in več drugih odločb glede poduka v risanju vpelje.

Št. 428. Razpis ministra kupčije od 18. oktobra 1850, zadevajoč odločbo predmetiških plačil pri c. k. poštnih vradnijah.

Št. 429. Razpis ministra kupčije od 21. oktobra 1850 glede zjedenja več poštnih vradnij peštanskiga okroga poštniga vodstva z prešburškim, potem več poštnih vradnij presburškiga, edenburškiga in velikovaradinskiga okroga poštniga vodstva z pestanskim.

S tem delam vred se bo tudi sedem in petdeseti dokladni del izdal in razposlal. Zapopade najponižniši prednašanje ministra uka in bogočastja k prišnjimu v CXLIII. delu pod št. 426 zapopadenimu razpisu od 17. oktobra 1850.

3. novembra 1850 bo v c. k. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju CXXXIV. del občniga deržavniga zakonika in vladniga lista,

in sicer v poljsko-nemškem dvojnem izdanju izdan in razposlan. Ta del je bil v edino-nemškem, v madjarsko-, horvaško-, serbsko- in romansko-nemškem dvojnem izdanju 13. oktobra, in v česko-nemškem dvojnem izdanju 14. oktobra 1850 izdan in razposlan.

Zapopade pod

Št. 380. Razpis ministra uka in bogočastja od 4. oktobra 1850, s kterim se po najvišjem sklepu od 29. septembra 1850 poterjeni začasni predpis čez pravno akademijo na Ogerskem razglasi.

Št. 381. Razpis ministra uka in bogočastja tudi od 4. oktobra 1850, s kterim se ponajvišjem sklepu od 29. septembra poterjeni začasni predpis čez pravno akademijo v Zagrebu razglasi.

Dunaj 2. novembra 1850.

Od c. k. vredništva občniga deržavniga zakonika in vladniga lista.

Tudi 30. oktobra 1850 bo ravno ondod CXLIV. del občniga deržavniga zakonika in vladniga lista, in sicer za zdaj v edino-nemškem, potem v česko-, madjarsko-, horvaško- (ilirsko) in serbsko- (ilirsko) nemškem dvojnem izdanju izdan in razposlan.

Zapopade pod

Št. 430. Razpis ministra uka in bogočastja od 8. oktobra, s kterim se po najvišjem sklepu od 3. oktobra 1850 občne odločbe čez fakultatne učiliša in akademiško zaderžanje na peštanskem vseučilišu naznanijo.

Dunaj 30. oktobra 1850.

Od c. k. vredništva občniga deržavniga zakonika in vladniga lista.

Politiške naznanila.

V zadevi gojzdov.

Kdor se na širokem Krasu okrog ozre in vidi od divje burje ogoljene griče, s skalovjem obsejane planjave, le tu in tam kako drevo, pripognjeno kakor de bi žalovalo, da mora samotno v terdi, skaloviti zemlji rasti, kako bi mogel misliti, de je ta pušava v starodavnih časih naj lepi gojzd bila. In vendar nam dogodivšina to jasno oznanuje. Iz Krasa so stari Liburnjani vozili hraste na morske bregove za barke preden so Rimci svojo oblast čez jadransko morje raztegnili, silno brodovje mogočniga Augusta se je stesarilo iz gostih gojzdov na Krasu, ki je dandanašnji mertev, podoba sodniga dneva. Zdaj ljudje mislijo in glave belijo, kako bi bilo mogoče, mu s časam spet kviško pomagati, puste, gole tla spremeniti v rodovitno zemljo. De bi se ta lepi, zlahtni namen tudi dosegel!

Koga pa — slišim prašati — je nekdej lepi, z gojzdi zarašeni Kras tako strašno ogolilo in ga v tako pušavo spremenilo? Koga družiga kakor slepi sebični človek. Ako bi bili ljudje z gojzdi prav ravnali, še dandanašnji bi bili stali, kakor so nekdej. Pa pustimo Kras in obrnimo se v druge kraje Krajnskiga, ki bodo, ako se z gojzdi tako brezpametno ravna, kakor sedaj, v nekij letih podobo Krasa imeli

in njegove osode deležni postali. To posebno velja večidel od celiga Gorenskiga. Imenitna Jelovca je temu živa priča. Na nekterih krajih je že gola, in kako bi to tudi drugači bilo, ker voglarji sekajo kjer in kar se jim poljubi. Staro drevje trohni zraven mladiga, za kteriga se sekira brusi. In zraven tega, de se za oglje in kurjavo le malo porajta, kaj in kje de se seka, se končujejo naj lepši hrasti, borovci, smreke itd.: hrasti se obtešejo in iz borovcov smrek itd. se dile žagajo, ter celo jadransko morje z njimi preskerbe. Že čutijo v nekterih krajih, de bo skoraj za derva hudo šlo, že so gojzdi v nekterih krajih v ceni desetkrat viši, kakor so bili pred desetimi leti. Ako to tako naprej gre, kam bomo prišli? Več fužin na Gorenskem bo moralo, ker premoga nimajo, zavolj pomanjkanja in dragote lesa svoje delo opustiti in delavci, ktere zdaj fužine prežive, bodo ob svoj zaslužek, ob svoj kruh prišli in si v drugih krajih dela morali iskati, ako bodo hotli živeti. Dokazano je tudi, de v tistih krajih, posebno v hribih, kjer se gojzdi čisto izsekajo, vetrovi veliko veči moč dobe in rodovitno zemljo odnesejo, de je popred zelena gora, zdaj nago skalovje, na katerem se ne da nič več zasaditi.

Gotovo ni bila nekdanj tako strašna burja na Krasu, ko so ga še gojzdi obdajali, kakor je sedaj. Izsekanje gojzdov ji je še le vrata odperlo. — De se pa tako nespametno z gojzdi ravna, je gotovo velik vzrok v tem, ker v nekterih krajih niso gojzdi nič prav razdeljeni in se toraj nobenimu nič škoda ne zdi; ako jez ne posekam — si misli — bo pa kdo drugi, ker je zlo pri roci. Poslednji čas je, de se gojzdi vrede. Prav bi bilo, de bi gosposke nad gojzdi skerbno čule, in poškodovavce kaznovale. Z veseljem smo toraj brali, de je minister kmetijstva gojzdniske postave že dokončal in de se bodo kmalo razglasile. C.

Avstrijsko cesarstvo.

Dopis iz Dunaja. En čas sem se je govorilo, de se vladni listi (kakor p. „Časnik“) več ne bodo v kronovinah izdaval, ampak de bodo iz celiga cesarstva na Dunaju tiskani in od tukej v posamesne kronovine razposlani. Napačnost in nerodnost te preuredbe pa se je kmalo spoznala. Zakaj ne le menj naročnikov bi bili vladni časniki potem imeli, ampak tudi njih poglavna naloga o razmerah kronovin govoriti in jih razjasniti, bi bila potem večidel popolnoma nemogoča. Zdaj je pa druga govorica nastopila, namreč ta, de bi se zanaprej državni zakoniki več ne na Dunaju, ampak v poglavnih mestih kronovin tiskali. Za dežele, se ne more tajiti, bi bilo sicer to zlo pri rokah, pa kakšine napote bi pri tem vlada imela. Zakonik bi se na Dunaju prestavljal in potem v posamesne kronovine v natis pošiljal. Moglo bi tedaj na Dunaju ravno toliko prestavljavcov biti, kakor jih je zdaj; pa mogli bi še potem zopet pregledovavci v poglavnih mestih biti. Pa ne le zamude in stroškov bi bilo več, ampak clo postave bi bile dostikrat v nevarnosti, nepopolnoma ali popačene v kronovino priti. Zakaj dostikrat je prestavljavec primoran zavolj jasnosti in razločnosti kake važne reči, še po tisku to in uno popraviti in preurediti. To bi mu bilo pa potem nemogoče, ako bi se prestava koj dalje v kronovine poslala. — V nedeljo smo vidili balone v zrak iti. Spustili so jih tako visoko, de jih ni bilo več viditi. Ljudi je prišlo toliko skupej, de se je vse terlo, vendar so bili na zadnje večidel malo zadovoljni. Posesnik teh balonov jih je namreč z barvo namazal, ki je bila al z oblaki, al pa z višjevim obnebjem zlo enaka, se že tedaj zavolj tega niso dolgo viditi mogli in potem je zadnji balon še le na večer šel, ko je bilo vendar za ob štirih naznanjeno. Kdor je

hotel v balon sestiti, je mogel celih 60 gold. plačati, ki slasti v sedanjih časih niso norci, se lahko ve, de je posestnik balonov na svojim popotovanju v zrak malo spremljevalcov imel. V tistim balonu, ki je na večer šel, so bili le trije ljudje. Zrakar je bil tedaj tudi malo zadovoljin, posebno pa ga je jezilo, de se mu je od ljudstva, ker zadnjiga balona ni koj ob štirih spustil, žvižga napravila.

Politiško obnebje se, ako vse znamnja ne lažejo, zlo mrači. Gotovo ni bilo zastoj zadnje popotovanje avstrijskiga cesarja v Varšavo. Zlo se govori, de se ni ondi le o zadevah Heskiga in Holsteinskiga ampak v zadevah cele Nemčije sklepalo. Ker se v tej deželi še nikjer ni mir popolnoma vstanoviti mogel, bi ga zdaj Avstrija in Rusija skrepko roko storile in tudi Porusko bi se moglo zjedinjene moči ukloniti. De je porusko ministerstvo tako rekoč mir, za kteriga so se vendar Porusi nar bolj poganjali, zopet prelomilo, je vse vlade razkačilo. Govorilo se je že pred štirinajstimi dnevi, de je ruski car francosko in britansko ministerstvo k prepadu Porusije nagovarjal. Car bi bil Šlezijo, Francozje dežele ob reki Rennu in Angleži Pomerijo posedli. Napoleon je bil zadovoljin in le upor Palmerstona je ta naklep v nič djal. Zdaj pa bi imele to Rusija in Avstrija doveršiti. Gotoviga se sicer v tej reči nič terditi ne more, vendar se po znamenjih to nekoliko nganjevati da. Armade so dobile povelje pripravljene biti. Vojšaki gredo iz Laškiga v Vorarlberg in jih je že tankej blizo 60.000 nabranih; še drugi gredo proti Dunaju, tisti, ki so pa do zdaj na Dunaju bili ali že tudi proti Českim gredo, al pa k odhodu priprave delajo. Šlikov oddelk ima iz Moravskiga tudi na Česko iti, tako de se bo tu v kratkim 200.000 mož postavilo, ta oddelk bi pa armade iz Ogerskiga in Erdeljskiga namestilo. Nekteri glasi se clo slišijo, de bodo Erdeljsko zopet Rusi posedli, zato de bo Avstrija več vojašne na Česko poslati mogla. De takšine priprave niso samo proti majhnimu Hesnu namenjene, je jasno. Nekoliko se s temi pripravami govorjenje veže, de bo poruski kralj iz prestola stopil, in oblast svojimu krepkejšimu nasledniku dal. Tudi silno pomanjkanje denarja obeta Porusiji malo prida, ako bi se utegnul boj pričeti. Meni se pa zdi, de enaka bolezen Avstrije svetu mir, ki ga toliko potrebuje, vkljub vsemu videzu vendar le zagotovi. D—v.

Austrijska. Službene postave žandarmrije so se že razposlale. Pervi oddelk govori od lastnost in zadržanja žandarmov sploh, drugi od potrebnih vednost, tretji od službenih opravil, četerti od načina službene opravila spolnovati, peti od postavljenja čuvajev službeniga reda, šesti od posebnih predpisov za predpostavljene žandarmrije in sedmi od njih službenih predpisov. Iz poglavja od lastnost sledeče napeljemo: Resnost, dostojnost in čut, ki morajo žandarma v zavesti svojih važnih opravkov navdajati, morajo biti žandarmu lastni. Posebno se mu mora priporočiti umno, previdno obnašanje v mnogih dotikah z ljudstvom. Žandar se mora dobro in lepo oblačiti. Hojo mora imeti vojaško, mirno, dostojno in ne prenašlo, de zamore vse viditi, kar se okrog njega godi. Prepovedano mu je na cesti tobak piti, kakor tudi, ako pride v javne vradnije ali privatne stanovanja, ravno tako, komu pod pasho seči, naj bo, kdor je, psa pri sebi imeti, se nezmerno smejeti, kakor tudi vsako nenaravno obnašanje, ker se mora vsega varovati, kar bi mu utegnulo v sramoto biti in ga pri ljudeh ob čast pripraviti. Žandarmi morajo sami skerbeti, de se dobro ime te naprave obvarje in toraj eden na drugiga paziti, ker je le na tako vižo megoče slabe navade koj o začetku zatreti. Želeti je, de žandar nikdar

ne gre v kako kerčmo, v ktero druhal hodi, ako mu služba ne veli. Zadržati se morajo žandarmi, naj so v službi ali ne, proti svojim predpostavljenim in c. k. vojakam kakor vojaške postave velé. Ker so žandarmi raztreseni in sodbi ljudstva podverženi, je toliko bolj treba, de svoje predpostavljene natanjko vbogajo. Ravno tako se morajo tudi vsim javnim vradnikom nasproti, naj pridejo z njimi v službenih zadevah v dotiko ali ne, dostojno in spoštopavno obnašati. Žandarma mora vsak „vikati“, in on tudi vsaciga, vsakiga c. k. vradnika mora z značajem nagovoriti. Ako kdo žandarma za kaj popraša ali prosi, naj mu, če je mogoče, sam z vojaško dostojnostjo prijazno postreže, in ako tega ne more, naj se s kratko pa krepko besedo izgovori, nikdar pa ne sme nevolje pokazati ali celo sirovo odgovoriti. Žandarmu se ostro priporoči, se vsake nespodobnosti in sirovosti zderžati; z prijaznostjo si bo spoštopvanje in zaupanje miroljubniga ljudstva pridobil. Žandarm se pa mora tudi lepo zadržati in obnašati ako ni v službi. Njegova dolžnost je ostro molčati od reči, ki zadevajo službene opravila. Naj potrebniši lastnost žandarma mora biti nepodkupljivost. Prepovedano mu je, ako se mu kaj brez plačila ponudi, vzeti, ravno tako kakor posredno ali neposredno vdeleževanje kakiga skrivniga društva ali brezpostavne zveze. Ako bi se primerilo, de bi se kdo preiskoval zavolj tega, ker je kakiga žandarma na kako koli si bodi vižo razžalil, mora žandarm vedno tirjati, de se žaljavec po postavi kaznuje.

Horvaška. „Triestiner Blatt“ vendar dopise v „Corriere di italiano“ graja, v kterih se govori od pravic in dobičkov Reke in terdi, de jim horvaška svojovoljnost proti. Imenovi časopis skuša Rečane umiriti. Nobeden ne tají — piše med drugim — de se je izobraženidel prebivavcov Reke s kupčijo in naselitvo talijanskih rodovin zlo laških navad in jezika poprijel; ljudstvo pa je po jeziku in veri vedno slovansko ostalo. Ne omenimo posebnih prostost, ktere so avstrijski vladarji tamošnji kupčii dovolili, in od tega, kako se je talijanski jezik z časama vrnil v javne opravila in sodništva; ker znano je, de je bilo v Padui tisto vseučilišče, ki je ta kraj z zdravniki, pravdoznanci in vradniki preskerbovalo, ki so jezik, v kterem so se izobražili, razširovali. — Na tako vižo je bil tedaj laški živelj v te kraje, ki so bili čistoslavanski, zanešen, kakor vse primorske mesta od Tersta do Budne, med tem ko koj zunaj mest laški živelj umerje in se slovansko pokaže. V Reki tedaj poskusiti, horvaški jezik v opravila privatniga življenja in posebno v pisarnice vpeljati, kakor je bil pred veki v cerkvi navaden, to bi se po našem mnenju še ne reklo, tuj jezik vpeljati, ampak le domačimu jeziku spet v pravico pripomoči, ki je bil tako dolgo zanemarjen. — Drugači je z vpeljanjem ilirskiga jezika in imenoslovstva v učenostih. V tej zadevi bi ne imel nič več in nič manj storiti kakor kar je talijanski, nemški in angleški jezik storil. Staro latinšino so molzili, če tukaj ni bilo nič več dobiti, so gerško v pomoč vzeli. Kar pa silno vpeljanje horvaškiga jezika zadene, naj se Horvatje ne pregreše kakor so se Madjari. Zlo dvomimo, de bi bila narodnost v Reki talijanska; poterdim, de bi bilo veliko bolj politiško, ne s tolikimi novostmi os dražiti, in avstrijsko vlado pred združenjem mesta z Ogerskim kakor tudi ravnanje pervih let, ko je bilo mesto pod madjarsko vlado, posnemati, ktera je dovolila vradnijam se tistiga jezika poslužiti, kteriga so bolje razumeli. Veliko bolj važno je pa vprašanje, zakaj de ni Reka samostojna enako Terstu. Od samostojnosti ne sanjajmo, ker moramo terditi, de prenapeti Rečani za svoje dobičke zlo

slabo skerbe, ako tirjajo politiško zvezo z Terstam. Skoz Reko gre blago na Horvaško in iz Horvaškiga po morju; Terst ima razne pota, ker je njegova kupčija razna; to pa bi Reki gotovo več škodovalo kakor koristilo, in Reka bi bila vedno podveržena, ako se poti ne napravi, pridelkov Horvaškiga, Slavonskiga in južniga Ogerskiga odpravljati. Zavolj tega si domišljujejo le sovražniki Horvatov, de je Reka v žalostnem stanju, in ako se družbe kupčevavcov razidejo, ako se brodnitstvo pomanjšuje, ako dohodki padajo, so tega večidel tisti krivi, ki sovraštvo zoper Horvate v Reki bude in druge mirne kupčevavce strašijo. — Po naših mislih bi bila za Reko veliko veči nesreča, ako bi se z Terstam zjediniła in ako bi se tisti poslušali, ki vidijo v tem, de se nov jezik v vradnije vpeljuje, žugajočo nesrečo za mesto, ko se popred zlobnimu počenjanju Madjarov niso uperali. — Poslednjič pravi „Oservatore“: Slovansko-horvaška propaganda je le domišljija, kakor tudi to, de se bo laški živelj na Primorskem naenkrat vničil in se slovanski vpeljal. K temu je potreba stoletij; in poslednjič, ako bi tudi edini ilirski živelj na Primorskem obveljal, bi bila mar to nesreča? S tem bi le avstrijska stranka na stroške druge stranke pridobila. In to bi bil zares velik dobiček, ako bi se kdaj spet skušalo, niti nove mreže napresti, ker so niti leta 1848 in 1849 stergane.

Serbska. Po nasvetu predsednika deržavniga svetovavstva, so se serbski učenci iz tujih dežel domu poklicali, de bodo šli na Rusko svoje znanstva doveršit. V izpeljavo tega nasveta je vladi 20,000 gold. dovoljenih bilo.

* V Zemunski Medikavičevi tiskarnici je v delu: „Ljubitelj bugarskog prosvštenija“ in „Zabave za um i srce“ v dveh zvezkih, ki jih je David Rašić spisal. Prišel je iz šumle nalašč zavolj tiskanja sem. Od njega smo zvedili, de je v šumli gimnazij, na katerem se gerški, francoski, latinski, nemški, staroslavenski in turški jezik uči. Zadniga razlaga učenik, ki ga turška vlada plačuje. Za učence se je nova hiša zidala, ki ima eno dvorano in sedem stanič. Bulgarskih poslancov iz Carigrada še ni. Upanje imajo, de se bodo bulgarske želje, z izjemam kneza, ktera zadeva se ve de vse pretehta, vslišane. Hafispaša iz Bosne se je pred nekterimi dneviskoz Zemum v Drinopolje podal. Lep, krepak mož je. S svojim Iftiharskim redam in z brilantni okinčan se je v kavarni pokazal.

Slovaska. V „Grazer Zeitung“ se piše: Večkrat se je že prašalo, zakaj de vbogo ljudstvo na Karpatih, kjer jim je zemlja mačeha, kjer je revšina in lakot doma — zakaj de to ljudstvo noče tega nerodovitniga kraja zapustiti in se v južne kraje Ogerskiga vseliti. Temu je vzrok prirojena ljubezen Slovakov do domače zemlje, ki ga nikjer drugod ne pusti dolgo živeti. Slovak sicer hodi po daljnih potih, ne le po avstrijsanski deržavi, ampak tudi po zunajnih deželah; in ako ga tudi več let ni domu, ga vendar še prirojena ljubezen k domačimu pragu pripelje. „Slovak živi le med Slovaki srečno, clo med drugimi slovanskimi narodi mu ni tako všeč. Slovaku je pa tudi svojo narodnost silno draga, in samo Nemece je žalostno slavje pridobil, de mu za svojo narodnost ni mar. Zatorej — pravijo Slovaki — hočejo Nemce na Ogerskem naseliti, ker jim kakor krompirju vsaka zemlja dobro dē. In taka je tudi. Poslali so podpihovavce med Slovake, madjarski vradniki so vse storili, kačo sovraštva med Slovake zanesti — zastonj: Slovak ostane, al on se zbuja, on ponosen postaja na svojo narodnost, in to je bilo že vzrok brezupnih bojev — pa kmalo bo boljše.

Pričakujemo, de se bodo vradniki kmalo kakor je prav, v službe postavili, in nadjamo

se, de bo dober ratar pri rokah, ki bo razumel pšenico od plev razločiti. Toraj ne obupamo! Naj se tujci vselijo, kjer so hotli nam, pa ne na cveticah postljati — mi ostanemo v deželi in se bomo preživeli, akoravno s trudam in bomo čakali kakor judje odrešenika, ki bo naše križe na ramo vzel in govoril: Pojte za mano!

Volkovi so že tako domači postali, de clo v kuhinje hodijo, ktere le burklje in ogenj preženejo. To se je zgodilo neki kmetici, ki na koncu neke vasi stanuje. Medvedov ni toliko, vendar ni varno brez orožja v gojzde iti. Zdaj so tudi pastirje pravica dobili, orožje nositi, ker ni le čeda ampak tudi njih življenje je v nevarnosti. V šestih mescih je bilo že 215 psov sterganih.

Tuje dežele.

Bosna. Mostar se je popolnoma spuntal. Omer Paša ga z mnogimi oddelki oblađa. Vezirja iz svojiga posestva ne izpustē, njegoviga sina Rustem Baja imajo v Mostaru za poroka. Turki so s puntarji potegnili.

* Iz serbske meje se piše 23. oktobra: „Včeraj sta dva prostaka serbskih puntarjev, ki sta pri Sarajevem iz turškiga tabora pobegnili, pri slavonskem kordonu na avstrijske tla stopila; Izraelec Ehrlich, Čerkeliv iz Lvova, in Serb Radavanović, kerznar. Sodno izprašana sta povedala, de ležišče pri Sarajevem iz 24 oddelkov obstoji, dva izmed njih sta iz madjarskih puntarjev. Pred tremi tedni je prišel Bem v tabor, eden izmed bratov Perčelnov (Haddi-Paša) nekoliko dni pred begam. V družem oddelku so Polci, Madžari, Nemci, nekoliko Petrovaradinskih in Brodskih Graničarjev, ki so pri raznih priložnostih na Ogerskem v vojsko prisiljeni in pri Orsovskem begu v curk potegnjeni bili. Dva in sedemdeset begunov, ki so bili rokodelci, so si po Turškem s svojem delam kruha iskali, pa Omer Paša jih je med vojake siloma vzel. Ta dva oddelka sta se pri Nissi zbrala. Polci so svoji veri zvesti ostali, Madžari in Nemci so se večidel poturčili. Odpadenci so po 1000 pijastrov plačila dobili. Pa vendar so zlo nevoljni. Nekteri so skušali pobegniti, pa so jih ujeli in šibali; zdaj morajo v železju Sarajevo pometati, turškim velikašem vodo nositi, po noči pa v ječi zdihovati. Ko bi bili blizo meje, bi vsi gotovo beg poskusili, od svojiga bega ve vsak dosti čudnih reči povedati.

* Novoizvoljeniga Bosniškiga vezirja Haireddin-paša 14. oktob. še ni bilo v Sarajevo. Omer Paša je iz Stambola (Carigrada) ukaz prejel, vse v svoji armadi služijoče Madžare, kterih bo kacih 1500 mož, brez odloga v Carigrad poslati, kar se je že tudi zgodilo.

Še pred začetkam zime 6 oddelkov pešcov v Sarajevo pričakujejo, od koder se bosta potem v Mostar podala. Bosna se bo v Pašalike razdelila, v Travniku, Banjaluci, Zvorniku in Bihaču bo sedež pašatov, vezir bo pa v Sarajevem stanoval. Mostar paša Rabić in Fazli Paša Šerifković nimata civilne službe, ampak oba sta Ferika (oddelna generala) v Bosni. Spomlad se bodo po Bosni vojaki zelo nabirali. Omer paša se je neki samo zato v Sarajevo vernil, ker se zgodnje zime boji, in pa ker je prepričan de v jeseni ne more vsih potrebnih naprav omisliti, pa menimo de je bil zraven tega se drug zlo imeniten uzrok, kakor nam nepričakovani odhod Hafis-pašata iz bosniškiga vezirstva in njegov berzi pot v Stambol, potem odhod stariga Ali zoper pašatovo voljo priča.

Hafis in Ali paša sta ljuta sovražnika vsih prenaredb in Omer pašata, ker je odpadnik; gotovo se zvičaj ni manjkalo iz pota spraviti ga. Ako še pomislimo, kako šibka je Omer pašatova armada, kako se Travnik in Sarajevo

obnaša, menim de potem zadosti vemo, zakaj se je Omer paša odtegnil.

Poljska. Oskerbniško svetovavstvo Poljskiga kraljestva je z obziram na naredbo v Ruskem carstvu 1. maja poterjeno, razglasilo, de bo od perviga januarja, kakor je v Ruskem carstvu zapovedano, Judam oblast odzeta judovsko obleko nositi. Ta postava zadene, tiste, ki so bili namreč po dosadanjih napravah dolžnosti, svoje judosko oblačilo preminiti, prosili. Tistim stariim Judam iz med ubožnejega ljudstva, ako tudi 60 let stari niso in če so do zdaj obleko brez premembe nosili, bo menda tudi pripuščeno, še nekoliko časa v svoji obleki ostati. Dobili bodo v zagotovilo neke listike, ki bodo pa le za njih in le nekoliko časa veljavni.

Nemška. 28. oktobra je prišlo opolnoči armadi povelje, po kterem so se vse trume v Hanau podale. Kakor časnik „Deutsche Reform“ govori, se boste Borusija in Avstrija v svojih mislih zavolj kurheških zadev zedinile.

* Kurheški častniki, ki so svojevoljno iz službe stopili, se potem volitnimu knezu pismo udanosti poslali.

* „Constit. Ztg.“ pravi, de je te dni v Berlinu prišlo pismo od ruskiga cara, ktero naznani, de bi car ravno tako Prusii zameril, ako bi utegnila Bavarce, ki grejo v Kurhesen, zagrabit, kakor de bi Prusija ruske vojake zgrabila.

Francoska. Iz Pariza se piše: Prekuconi se vedno bolj marljivo trudijo. Vse se podpihuje.

Na jugu se je zlo razširjena zakletba zapazila. Znamnje k nemiru bi bilo mesto Lyon dalo. Ker se je nekoliko mož zaperlo, se je zvedilo. Na več krajih se je orožje skupama našlo, tudi smodnik so zapazili. Namen zakletnikov je bil zdaj vničen. Vendar se pa v Parizu in v vsih krajih ljudje šuntajo, de bodo do leta 1852 razdraženi, ko se bo z noviga predsednik volil, potem naj po celi Evropi zvonovi punt naznanujejo.

Zdaj se levica zbira, in je silno razkačena. Govoril sim z enim udam, ki mi je podobo Robespiera pokazal, ktero je na vratu nosil. Komaj sim se jeze zderžal.

O moj ljubi, mi je rekel, vi boste še drugo vidili! Molite za tovarše, de bi prekucija ne prišla. Za zdaj so naši sklepi storjeni. Mi bomo vam pokazali.

* Novice zdaj manj od vojske pripovedujejo. Ruske misli so politiki pruskiga ministerstva zunanjih oprav nasprotno. Govori se, de bodo eniga od ministerstva odstranili. Kupčijstvo z Belgijo se je podaljšalo.

Razne naznanila.

— Sliši se, de se bodo tudi za Romane pädagogiške šole napravile.

— Gospod Ignaci Knoblecher, je 29. oktobra na Dunaj prišel. Pravi se, de bo prigodbo svojih misijonskih potov očitno pripovedoval.

— Konc Novembra bo Dunajsko-Peštanska železnica odpereta. Tega se toliko bolj vesele, ker se parobrodi na Donavi v tem času ustavijo. Po novi železnici se bo moglo iz Dunaja v Szolnok en dan priti.

— Ban Jelačić se bo, kadar bo cesar Varšavo popustil, zopet v Zagreb vernil.

— V Salamoni na Laškem je 106 let in 3 mesece star mož umerl. Živel je vedno delavno, posebno s kmetijo se je pečal. Bil je zmirom pri vsih svojih telesnih in duhovnih močeh, še svoje zadnje dni je zamogel mlade, čile konje jezdariti.

Na Česko so prišli Rusi, ki vsake sorte rokodelcev iščejo, se na Rusko z njimi podati.

— Vojskovodja Radecky je bil na Dunaj poklican in je včeraj v Ljubljano prišel.

Narodna pripovedka.

Enkrat so Jezus, sv. Janez in pa sv. Peter skupej popotovali. Dolgo že nekiga dne grejo, kar se jim jame pot uperati — lačni so bili. Komaj čakajo de bodo kako gostivnico ugedali. Želje se jim spolnijo in majhna kmečka hišica s smrekco pred njimi stoji. Vsi trije naenkrat hočejo skozi vrata iti, tako že so bili lačni. Velijo tri poliče vina ino tri hlebe kruha si prinese. Ko bi trenil jed ino pijača na mizo zgrine. Treba je bilo zopet kaj na mizo prinese, ali ker so vsi bolj ogoljene oblačila imeli, si kerčmar misli de ne more veliko evenka v njih žepih biti. Na upanje takim nič ni dati, sam pri sebi pravi, grem ženo vprašat, ona bo pa že prevdarila pri čim de smo. Žena jih nekaj časa gleda, potem pravi: Le prinesi jim še; menim de bodo plačali. Ko še to vse popijejo in pojejo, Jezus za račun popraša. Kerčmarica jim pove. Kar zagradi Jezus sv. Petra za rokav in ga strese. Sani rumenjaki se na mizo vsujejo. Plača kar so dolžni bili. Kerčmar to viditi se zlo zavzame. Dete! cele rokave imajo denarjev, kako bi bilo, ko bi jez za njimi šel in jim denarje pobral? Res stori tako. Gre za prelaz čakati, kjer so imeli memo iti. Do prelaza pridejo, kar treši iz germovja kerčmar z debelim kolom v rokah in ravno hoče sv. Petra počesati. To vidši Jezus spregovori: „Osel stoj“ — in hipoma njegovim rokam kol odpade in kerčmar se v osla spreoberne. Sedim let so ga potlej jezdarili vsi trije. Zopet pridejo eniga dne ravno k ti hiši. Tudi sedaj gredo v hišo, osla pa k butaram privežejo. Ko so gospodarji v hiši, osel vse butare razmeče. Dekla to viditi, zagradi porajkelj in mu jih jame na pleča metati, de se vse iz njega kadi ter ga v hlev vleče. Tudi tu ji je zopet opraviti dal. Ves plevel kravam sne. Ti plantan osel ti! zdaj je še plevel pojedel, de krave ne bodo nič imele, in zopet ga porajkelj volna. Ni zadosti, de ga je nasrukala, še tožit gre vboziga osla gospodarjem. Pripeļjite ga v hišo pravi Jezus, v hiši bo vsaj miren. Potem vpraša kerčmarico: Ali nimate več moža? „Sim ga imela pa Bog ve kam je prešel,“ mu odgovori. Med tim dekla osla v hišo privleče. „Osel pi“ ga nagovori Jezus. Noče piti. In zveličar mu še enkrat veli in osel se v človeka spreoberne. „Tukaj imate žena vašiga moža nazaj,“ Jezus kerčmarici reče. Žena se zavzame svojiga ljubiga moža zopet živiga viditi, ga objame in se Jezusu srčno zahvali. Mož pa veselo berž v klet po vina hiti in se veseli, de ni več osel.

J. Valjavec.

Pripovedka od Glasan-Boga.

(Dalje.)

V Glasan-Boga stopi duh zavisti. Jezno reče angelju: In koliko nebečanov bo po mojo dušo prišlo?

Jez sam odgovori angelju, zdaj ti nosim nebeško večerjo na zemljo, eniga dne bom pa nesel tebe k nebeški večerji.

Glasan-Boga zapusti duh božji popolnoma. Ak bi imel, odgovori ošabno, ti sam po mene priti in ak se nimam v ničemur od družih posvetnjakov razločiti, tak še treba tebe ni. Iskal si bom družiga gospoda.

O teh besedah se zemlja potrese, angelj zgrine in Glasan-Bogu se trije škrajte pridružijo. Eden mu stoji in streže na levi, drugi na desni in tretji mu gleda na serce, de bi berž njega nar manjši želje opazil in dopolnil. Tako se pekle svoje zmage raduje, med tem ko nebo nad zgubljenim sinom žaluje in joka.

Mračno podnebnje se popolaama otamni in strašna noč brez lune in zvezd se napoči. Ne-prenehama lijo sivi oblaki potoke v doline in grozovito gromenje prebudi trudniga ratarja iz spanja. Vse budi, le Glasan-Bog se jeznih elementov ne boji. Oči mu padejo skupej in čudne sanje ga do beliga jutra obhajajo. Zdelo se mu je, de v nezmirni dolini stoji, ki je le dva majhna grička, eden na levi in drugi na desni, nekoliko gradita. Na eni višavi je stal križ, na drugi se je pa kervava luna vzdigovalo. Tudi križ gre kvisko po obnebu in verh oboka mu pride luna nasproti. Glasan-Bog gleda, al se bo križ luni, al luna križu umaknila. Kmalo vidi razločbo. Ko luna s križem skupej terči, zgubi večidel svojo žarjavco, omahne in pade nazaj na višavo.

Križ stoji verh obneba. Vse štiri strani sveta se mu priklanjajo. Ptice mu pojo čast in vsaka sapica njegovo ime oznanuje. Zdjajci se prikazuje na obnebu častiljiv mož, s čerkami: Glasan-Bog na čelu. On prime za križ ki se v nebeški svetlobi zasveti. In ko ga kaže svetovam, gromi zemlja, zrak in nebo: Slava! slava tistimu, ki pride v imenu Gospoda! — Čez nemalo česenje potihne, mož zgrine in križ zgubi svetlobo. Jok in stok se zasliši iz globin in višav, obnebnje zakrije noč, še okoli križa je mrak. Zdjajci pa se vzdigne zopet luna in devetkrat gostejši žar kot popred je obdaja. Za okraj derži strašin mož, de ga je groza pogledati. Ta nese luno križu nasprot in križ beži in pade zopet na griček doli. Obnebnje obsije kervava luna. Vse se ji uklanja in ji slavo prepeva. Luna je pa na moža naslonjena, ki mogočno svetove pogleduje. Vse se trese ko njegovo čelo pogleda, zakaj bile so mu čerke: Glasan-Bog vtisnjene.

Glasan-Bog se iz strašnih sanj prebudi, pa njih zapopadek mu ne zgrine spred oči. Njih pomen hoče razmotriti; o imenitnosti, ki mu jo oznanuje, hoče podučni biti. Dan hoda od njegove stanice je prebivala čara al copernica, ki je vse moči narave poznala in vse sanje na tanko razlagala. K tej čari gre Glasan-Bog.

Po neznanih potih ga pripeljejo njegovi strežeti-trije skratje do tamniga berloga. Ondi stanuje peklenska služabnica. Sred berloga gori ogenj višnjeviga in zeleniga plamena. Na ognju je pa kotlo postavljeno, kjer se čudotvorne zela kuhajo. Zraven sedi starka, ki že čez pet sto let peklo in njegove naklepe podpera. Namest las ji mahajo iz glave, kakor pri starih Eymenidah kodri kač, ki svoji peklenški gospej z repi obraz hlade. Okoli vsaciga ušesa je strupea modros povit. Brez zob so čelusti in dolg na dvoje preklan, čern nagerbljen jezik-ji iz goltanca moli. Namest perstov se derži vsake roke in noge pet zelenih kušarjev. Oči ji namestita dva živa oglja, ki se iz globokih jam svetita. Na naročju ji sede tri ostudne žabe, ki jih boža in poljubuje. Na vsaki strani ji pa stojite dve nemarno porašeni opici.

Glasan-Bog razodene svoje želje čari, ki se mu tak negnjusno zareži, de mu vselej neprestrašeno serce upadati začena. Pa peklo noče svoje žertve izpustiti. Ona pomigne čez enmalo opici in ta prinese zerkalo, v kteriga Glasan-Bog pogleda. Kar je vidil ponoči v sanjah, vidi tudi tukej. Križ se bori z luno in luna s križem.

Čara odpre svoje usta in mu pravi: Kratkih oči je tvoja modrost. Ne spoznaš, kaj luna in kaj križ pomeni; ne razločiš kristjana od Turčina. Med kristjani je tvoja zvezda otamnėla, pa šla ti bo zopet od Carigrada gor. Ne mudi naročila osode. Velika bo tvoja slava, ki živiz, velika tudi ko padeš. Spij pijačo iz tega kozarca, de ti popotnice ne manjka.

Molče spije Glasan-Bog kozarc. Dim, blisk, grom in potres po berlogu nastane in ga skrije. Nevidna moč vzdigne Glasan-Boga in v tleh trenutkih ga že dene v Carigradu na tla.

Naglo teče leto za letam, pa vedno več strah navdaja dezele, kjer so kristjani prebivali. Silne Matjaževe roke ni več, de bi Turke odganjala in njih namene odvrčala. Njegovo kraljestvo se je razsulo in posamesni kraji so si mogli sami pomagati. Pogum sicer ni z Matjažem umerl, pa umerla je z njim sreča, umerla edinost in sprava. Sovražniki to nezložnost porabijo in planejo razdraženi na kristjane. Kot kaplje v morju in perja na suhim jih je bilo. Njim nasprot ni dolg junaka, ki bi jim do sem in ne dalje! zagrometi zamogel. Pa Turki imajo vodja, ki je zlo žugal slavo Zuluma otamniti, ki je svete mesta podrobil. Kjer se je Glasan-Bog s svojimi trumami pokazal, je žela kristjane smert. Ostali so se mogli veri očetov odpovedati in petkrat na dan moliti. Križ je otamnil in globoko iz obnebnja padel, pa luna je kraljevala in Glasan-Bog je bil mož, ki je luni oblast in svetlobo podelil. Beseda iz začaraniga berloga se je spolnila.

V veliki turjaški sobi na Krajskim sedi okrog kamnitne mize kolobar slovenskih junakov in žlahtnikov. Stari Marka jih je iz dezele skupej poklical, de bi nar hrabrišiga za moža svoje hčerke, zale Rozamunde, in sebi za podpornika v vojaških opravilih izvolil. Eden junakov je krasniši od družiga, eden bolj po-

gumniga obraza, krepke pesti in bistriga očesa kot drugi. Zbira je težka. Morajo se poskusiti, de se nar hrabriši pokaže. Blizo grada je oglajen s peskam potresen, ograjen prostor, za viteške bore namenjen. Semkej se podajo junaki. Bil je med temi Ravbar, Kolničar, Kacijanar, Jelnikar, mladi Ostroverhar in še štirdeset družih. Ko se graje vzdignejo, stopi vitez za vitezam na prostor in vsakteri si izvoli nasprotnika, s kterim če kopje lomiti in ost meča poskušati. Zares krasin pogled! kot zerkala se oklepi svetijo in kakor živi ogenj se konj in konjik vertita. Bojevanje terpi domraka in o donenju tromb se razglasi zmagovavec — mladi Ostroverhar.

Vitezi potem grad popustě, pa v Turjaku ni konca veselje. Junake namestě prijatli, ki Rozamundi in Ostroverharju vošila in želje razodevajo. Ena radost prešine serca vsih, le Rozamunda se derži jezno. Za malo se ji zdí, svobodi odreči in pod oblast in voljo moža priti, zatorej iše prilžnosti se maševati in kmalo jo najde.

V zbornico stopi goslarček in poje od vsega, kar je žlahtno in krasno, zlasti od lepote devic in zvestobe žen v zakonu. Zmir prijetniše postaja petje, posebno pa navda zadnja pesem poslušavce s čudenjem in zavzetjem. Bila je peta na čast Rozamunde in njene krasote. Bilo je rečeno, de je luna med slovenskimi zvezdami in danica med zvezdami celiga sveta. Močno dopade ta prilika vsem, le Rozamundi ne. Jezno pobara pevca: Kdo tedej je luna med zvezdami celiga sveta?

To je turška deklica Elma, odgovori goslarček. V kratkim pa ji bo deviški venec odpadel. Tri skušnje je njeni oče snubeam naložil. Kdor bi jih spolnil, bi deklico svojo imenoval. In spolnil jih je Glasan-Bog. On je zadavil drakona, ki je ljudi in živino moril; on je ustrelil orla, ki je imel čudotvorni perstan v svojim gnezdju in on je umoril velikana, ki je vse Turke na pogum klical in tudi očeta Elme ob tla djal. Preden preteče let in dan bo Elma njegova.

Tri skušnje tedaj, reče Rozamunda, so mogli Elmovi snubci dostati; nespodobno bi bilo, de bi se vi Ostroverhar le eni ne podvergli. Ako hočete moje serce in mojo roko, tak se vzdignite na Turško in mi pripelitate česeno Elmo. To je vaša naloga.

Vsi gostje osterme, pa Ostroverhar se ne jezi, temuč molče svojiga žebca zasede in svoji domovini slovó da. Pred si ne dá pokoja in počitka, dokler mu ni Kopa za herbtam in kopita njegoviga konja (po turškim tlaku ne bijejo).

(Dalje sledi.)

Basni.

I.

Kuže je po zimi zlo zmerzoval. Obljubil je torej, si koj, ko bi gorkeje postalo, kočó napraviti. Pa ko poletje pride, reče: Še v koži mi je prevročé, kaj bi si še kočó napravil? Po tem tudi ravna, pa po gorkoti je prišla zopet huda zima — in kuže zopet zmerzuje.

Tak je vsak lenuh, pa tako se tudi vsakimur lenuhu godi.

Telegrafiško kurzno naznanilo deržavnih pisem 2. Listopada 1850.

Deržavne dolžne pisma po 5 od 100 (v srebru) 92 1/2
» » » » 4 1/2 » » » 81 1/4
» » » » 4 » » » —

Obligacioni avstrijskih pod (po 4 od 100) — gld
in nad Anizo, českich, morav- » 2 1/2 » » 50 »
skih, silezkich, štajarskih, ko- » 2 1/4 » » — »
roškich, krajskich, goriškich in » 2 » » 40 3/4 »
dunajske višje kamorne urad- » 1 3/4 » » — »
niše.

Bankne akcie po 1132 gold. v srebru.

Dnarna cena 2. Listopada 1850.

Cesarskih cekinov agio (od 100 gold.) 27 3/4 gld.
V dnarju
Srebra » » » » 20 3/4 »

Ces. kralj. loterija.

Naslednje številke so vzdignjene bile:

V Terstu 30. Kozoperska:

20. 56. 46. 32. 26.

Prilodno srečkanje bo v Terstu 13. in 27. Listopada.